

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

OBČINSKI RED za pokneženo grofovino Goriško in Gradiško.

(Dalje.)

§ 94. Doklade k neposrednim davkom je praviloma porazdeliti na vse v občini predpisane davke te vrste brez razločka, ali je davkoplačevalec občan ali ne, ter praviloma odkazati na vse vrste teh davkov po enaki meri.

Kedar bi bili posebni razlogi, ki bi to opravičevali, bodo se mogle doklade porazdeliti in odkazati na neposredne davke tudi v različni meri na razne vrste davkov; v tem slučaju pa bode potrebna posebna odobritev deželnega odbora.

§ 95. Doklade k neposrednim davkom in sploh občinske naklade ne morejo zadevati:

1. dvornih, državnih, deželnih uradnikov in služabnikov ter javnih zavodov, vojaških oseb, niti udov in sirot istih, kar se tiče njih plač in pokojnin, preskrbnin, odgojnin in milostinj, izvirajočih iz službenega razmerja;
2. dušni pastirji, kar se tiče njih kongruje in javnih učiteljev gledé njih plač.

§ 96. Kolikor ni uporabljiv § 90., morejo se doklade k neposrednim davkom porazdeliti v enaki meri v celem obsegu krajevnih občin; oziroma, kedar se sestavlja krajevna občina iz dveh ali več davčnih občin, se porazdelé doklade, uvedene v pokritje primanjkljaja iz proračunov posameznih davčnih občin, v celem obsegu dotičnih davčnih občin, in doklade uvedene v pokritje primanjkljaja iz proračuna za skupne troške, v celem obsegu krajevnih občin.

Toda za naprave, ki utegnejo biti koristne le enemu kraju in njega prebivalcem, kakor n. pr. za ulično razsvetlavo, tlak v kraju, itd., kakor tudi za opravljanje del na korist samemu kraju, n. pr. za nočnega čuvaja v kraju, smejo se troški porazdeliti le na one neposredne davke, ki se plačujejo od posesti hiš, v kraju samem stoječih, od obrtniških podjetij, ondi izvrševanih, in od prihodkov njegovih prebivalcev.

§ 97. Doklada na užitnino sme zadevati le použitek v ozemlju občine, a ne tudi proizvajanje in trgovino.

§ 98. Za občinske potrebščine se smejo po sklepu starešinstva terjati službe (ročne in vožne).

Službe je preceniti v denar: razdelitev se vrši po razmerju neposrednih davkov, držeč se določil §§ 94.—97.

Službe se morejo opraviti po sposobnih namestnikih ali pa odplačati po cenitvi v občinsko blagajnico.

Če bi cena služeb po cenitvi ali sama za se ali skupaj z dokladami k neposrednim davkom, sklenjenimi istodobno, presegala mero od 50%, uporabiti je določila drugega odstavka § 100.

LISTEK.

Ob Hublju.

Povest. Spisal Janko Bratina.

(Dalje.)

Baum se je zdelo, kam pes taci moli, a da bi se nadzornik upal prositi za njegovo hčer, posebno še ker je videl, da se ne vidita rada, tega si ni mogel misliti.

— Vi še gotovo ne veste, gospod Baum, da se nekaj plete za vašim hrbtom. Nekdo se je natihome priplazil in z lepimi besedami je prevaril srce vaše gospice hčerke.

Baum se je nasmehnil. Sedaj je razumel, zakaj se gre.

— Gospod nadzornik, bodite potrpežljivi, za vašo skrb vam pa srčna hvala — a vedite, da to jaz tudi že vem.

— Tako?

— Da tako, ravno danes zjutraj mi je soproga povedala, kaj se je zgo-

V nujnih slučajih, v katerih se zahteva gotovo skupno sodelovanje vseh, je vsak sposoben pojedinec obvezan opraviti dela brezplačno.

§ 99. Da se uvedejo nove naklade in prispevki, ki ne spadajo v vrsto doklad k neposrednim davkom ali k užitnini, kakor tudi, da se zvišajo že obstoječe naklade iste vrste, treba je deželnega zakona.

Starešinstvo ne more uvesti občinskih doklad na užitnino piva in opojnih tekočin; more pa naložiti s pritrditvijo deželnega odbora (§ 100., prvi odstavek) stalne, samostojne, po hektolitrih odmerjene davščine na prodajo in použitek na drobno piva in opojnih prekapanih tekočin (žganjin), kolikor ne presegajo za pivo 2 K 20 vin. na hektoliter; pri rumu, araku, punčnem cvetu, likerjih in drugih poslajenih žganjinah kakor tudi pri žganji s 55 alkoholometričnimi stopinjami in več, znesek 10 K 2 vin. na hektoliter; ter pri žganji pod 55 alkoholometričnimi stopinjami znesek 6 K 68 vin. na hekt.

Kedar pa bi te stalne samostojne davščine navedeno mero presegale, ali kedar bi se imele te davščine uvesti ali za nadalje dopustiti prek dobe 10 let, bode mogel deželni odbor podeliti dovoljenje le dogovorno z namestništvom (§ 100., drugi odstavek).

§ 100. Proračuni občin, kakor tudi oni občinskih zavodov in zakladov se bodo morali vsako leto predlagati deželnemu odboru, da odobri iste in način pokrivanja primanjkljajev.

Načini pokrivanja primanjkljajev bodo morali zadobiti tudi odobritev namestništva poleg slučaja zadnjega odstavka § 99, tudi kedar bi presegale doklade k neposrednim davkom in k užitnini 50% mero.

§ 101. Davčne doklade je iztirjavati praviloma po istih organih in z istimi sredstvi kakor davke same.

Druge denarne datjave, ki se nalogajo za občinske svrhe temeljem zakona ali veljavnega starešinstvenega sklepa, potrja župan po lastnih organih in, za slučaj upora, iztirja z izvršbo premičnin, kakor se to dela z davki.

Moč odrediti izvršbo premičnin gre županu v lastnem področju.

Ako se obvezanec upre opraviti službo, dá jo župan izvršiti po tretji osebi, na troške obvezanca, ter ravna radi potiranja teh stroškov tako, kakor za druge denarne datjave.

Za slučaj nevarnosti v odlogu se morejo obvezanci prisiliti, da opravijo službo osebno.

§ 102. Skladba za gradbo cerkv, župnišč, šol in cest je predmet posebnih zakonov. Ostanejo v veljavi skladbe, veljavne za določene potrebe, ki temelje na posebnih pravnih naslovih.

§ 103. Računski sklepi se bodo sestavljali na podstavi predpisnih knjig

dilo. Fani se ni upala sama, poslala je mater k meni — no, pa lahko bi bila to storila tudi sama.

— Tako? Vi veste — no, in kakor vidim, ste vi celo zadovoljni, to odobrujete!

Baum ni dosedaj razumel, zakaj se ta človek toliko briga za to stvar, sedaj šele se je domislil.

— Menda pač smem odobravati, ali ne odobravati dejanja svojega otroka!

— Že, že, odgovoril je Ričl zmeden.

— No, potem pa ne vem, čemu se vi vtikate v to stvar, ki sodi le meni.

— Prosim, prosim — Ričl ni vedel, kaj bi odgovoril. — Ali?

— Kaj ali? Menda nimate vi proti pristavi nič. Ali je morda vam obljubljen? Ironično se je Baum nasmehnil, čutil je, da je zadel dobro.

— Meni? O meni, nič, jaz se ne brigam za pristavo.

— Morda pa za mojo hčer?

(§ 49., točka 5.), ter jih bode moral župan izročiti najpozneje tri mesece po preteku upravnega leta starešinstvu, da jih pregleda in odobri.

§ 104. Pravilno opremljeni računski sklepi bodo obsegali za razne vrste dohodkov in stroškov predele, že določene v odnosnih proračunih.

Iz računskih sklepov bode moralo biti razvidno zlasti to-le:

- a) zastanek aktivni in pasivni pričetkom upravnega leta;
- b) predpis, to je predpisani dohodek in trošek;
- c) izpolnitev, to je dejanski prejemki in izdatki;
- d) ostanek aktiven in pasiven vsakega posameznega predela, namreč izid primerjanja med pričetnimi zastanki in tekočimi predpisi z izpolnitvijo;
- e) primera med proračunom s tekočimi predpisi.

Skupna svota vplačil in izplačil razvidnih iz računov se mora popolnoma strinjati z dotično skupno svoto odnosnega blagajničnega dnevnika, ter iz primerja prejemkov in izdatkov se posame blagajniški prebitek.

§ 105. Računski sklepi se morajo javno razložiti občanom v prost ogled tekom 14 dni pred razpravljanjem istih v starešinstvu.

Da se je razpoložitev izvršila, mora biti javno razglašeno na občinski deski in po krajevni navadi vsake občine.

V razglasu bode izrecno povdariti dopustnost ugovora po namenu § 106. z napovedjo roku, v katerem in oblasti, kateri ga je podati.

§ 106. Vsakemu občanu sme svobodno, v gori rečenem 14 dnevnem roku v obliki ugovora vložiti svoje opombe k posameznim postavkam občinskih računskih sklepov pri županu, kateri jih predloži z računskimi sklepi vred starešinstvu v pretres.

Ako in kolikor bode starešinstvo upoštevalo vložene opombe glede računskega sklepa, smatrali se bodo dotični ugovori končno rešeni, drugače se predloži s spisi, zadevajočimi računске sklepe, deželnemu odboru po namenu § 109.

§ 107. Računske sklepe pregleda starešinstvo od postavke do postavke spremno z inventarji, prejšnjimi letnimi računskimi sklepi, proračuni, predpisnimi knjigami in z blagajničnimi dnevniki ter bode posamezno primerjalo pripomočke, da se prepriča o njih točnosti in skladnosti.

V moči starešinstva je, dati poprej pregledati računске sklepe po posebni komisiji, sestavljeni iz treh členov, ki se ustanovi, izvolivši svojega predsednika, ter bode sklepala z večino glasov.

Eden izmed treh členov komisije se more izbrati tudi izven starešinstva.

Komisija predloži pregledane račune starešinstvu s posebnim poročilom.

Ričl ni vedel, kaj bi storil. Ta človek ga je imel očitno za osla, tu ni imel kaj več iskati. Jezen in divji je bil v svojem srcu, na videz je vendar še pokazal miren obraz.

— No, vidite, dejal je Baum, sedaj pa hvala vam za vaš trud, pa dobro se prespite, jutri vam bo že boljše.

Ričl je odšel — strit in uničen; škrtal je z zobmi, ko je stopal proti svoji sobi.

— In še norčuje se z mene! Ti hudik ti, čakaj, jaz ti posvetim in pomnil me bodeš do konca.

— Ne, tako sramoteče še ne. Prej dekle, sedaj pa še stari. Tu je sam zlodej pri teh ljudeh. Upal sem vendar, da bo šlo kako drugače, a nič, nič.

Jezno se je začel puliti za lase, tepetal je z nogo po tleh in mislil na — maščevanje.

— Čakaj hudik, tega Poznika bomo iztrebili, da ga ne boš več videla, ti sraka preširna, le čakaj!

V sejnem zapisniku se razloži celo razpravljanje pred starešinstvom o računskih sklepih ter se najbolj poudarijo opombe, naperjene proti celoti ali proti posameznim računskim postavkam, ter izjave, katere podaja tozadevno računodajalec.

Po končanem pretresovanju izreče se starešinstvo o računih v obliki rednega sklepa.

§ 108. Ako sklep starešinstva obsega ugovore proti celoti ali proti posameznim postavkam računskih sklepov, izda se o tem županu obrazloženo pismeno obvestilo, odprši mu rok osmih dni za predložitev njegovih pismenih pojasnil.

Starešinstvo podvrže taka pojasnila župana v ponovni pregled v redni seji ter se izreče o istih v obliki rednega sklepa, kakor predpisano v § 107 za prvo razpravljanje računov.

Ako bi župan opustil, dati pravčasno od njega zahtevana pismena pojasnila, ugotovi se to okoliščino v sejnem zapisniku, tičočem se drugega razpravljanja računskih sklepov.

§ 109. Pravilno podpisani računski sklepi, katere je starešinstvo našlo v redu pri prvem (§ 107.), ali katere je pretresovalo pri drugem razpravljanju (§ 108), se pošljejo z vsemi priglednimi pripomočki deželnemu odboru, da jih končno presodi.

Ako deželni odbor spozna, da računi popolnoma odgovarjajo, oziroma, da so se odpravile vse potoškoče, izda se županu reden odvezni odlok.

Ako bi deželni odbor nasprotno spoznal, da računi ne odgovarjajo, izda se županu naličen odlok, določivši mu njegove obveznosti proti občinski upravi in ugotovivši morebitna povračila, katera bode moral plačati občinski blagajnici.

Je-li opravičena visokost zemljarine na Goriškem?

Uže neštetokrat se je naglašalo, da je zemljarina na Goriškem previsoka, osobito sta gradiščanski okraj in goriška okolica v tem oziru hudo prizadeta. Če primerjamo našo zemljarino z ono drugih kronovin, prepričamo se lahko, da je prva skoro dvakrat višja nego ona v drugih kronovinah. Zemljarina se odmerja po čistem donosu zemljišč; a ta donos je pri nas tako visoko odmerjen, da je — neverjetno. To smo uže dokazali po listih, po interpelacijah, po resolucijah v deželnem zboru itd.

V izgovor na zahtevo, naj bi se ta krivica poravnala, smo vedno slišali, da tega ni mogoče, dokler se ne snide zopet komisija za cenitev in uravnavo

Domislil se je Fide.

— Ta mi bo pomagal, ubijeva ga, ali kar si boš. Samo da gre preč, preč; in preč mora, on je kriv tega, on.

Pogledal je skozi okno, Hribarjeva je bila spodaj na dvorišču, a danes je ni videl, obrnil se je nazaj v sobo in kuhäl divje načrte.

— Čakaj!

Prijel se je za čelo, kakor bi se prav nečesar domislil.

— Da — nocoj, ne nocoj — jutri prideta na tisto brv, tam jo bo čakal, kakor je obljubil — in mi mu jo zažagamo. Čakaj vrag, v vodo boš loputnil, da bo veselje. Kedar že, ob 9. uri menda sta se zgovorila. Prav, in jaz mu posvetim, jaz in Fida. Ta bo delal, zasluži naj si pijačo.

In zadovoljno si je Ričl menceal roko ob roko.

(Dalje pride.)

zemljiškega donosa. Dodajalo se je tudi, da je odmera višjega donosa od naših zemljišč vsaj deloma opravičena, češ, da je naša zemlja bolj rodovitna nego drugod in da so naši pridelki boljši nego drugi.

Da bi ovrgli tudi te ugovore, navajamo tu nekoliko podatkov iz poročila c. kr. poljedelskega ministerstva o žitni letini v posameznih avstrijskih kronovinah za l. 1904. Ti podatki bodo dobro služili onim, ki bodo imeli nalogo zastopati deželne koristi povodom revizijo čistih zemljiških donosov v posameznih kronovinah, ki se bode morala vendar enkrat vršiti.

Iz navedenega poročila poljedelskega ministerstva je posneti, da je pridelala lansko leto poknežena grofovina goriško-gradišćanska 100.011 hl ali 68.010 kvintalov pšenice, in sicer je bilo nasejanih za to vrsto žita 11.744 hektarjev sveta.

Povprek se je pridelalo torej 8,5 hektolitrov na vsakem hektarju sveta. Koliko pa v drugih kronovinah?

Na Nižjeavstrijskem so pridelali na vsakem hektarju povprek 21,2 hl, v Bukovini 22 hl, na Gorenjeavstrijskem 17,4 hl, na Solnograškem 15,5 hl, na Štajerskem 13,5 hl, na Tirolskem 14,7 hl, na Češkem 18,3 hl, na Moravskem 19,9 hl itd.

Iz tega se razvidi, da je torej čisti donos glede pšenice v drugih kronovinah dvakrat in tudi dva in polkrat večji nego pri nas.

Ista razlika se kaže tudi glede na težo dobljenega pridelka na vsakem hektarju sveta. Z ozirom na to tehta pšenica, pridelana na jednom hektarju, na Goriškem 5,8 kvintala (q), na Nižjeavstrijskem 16,4 q, v Bukovini 17,5 q, na Gorenjeavstrijskem 12,6 q, na Solnograškem 11,5 q, na Štajerskem 10,4 q, na Tirolskem 10,4 q, na Češkem 14,5 q, na Moravskem 15,8 q itd.

Glede na dobroto žita navaja označeno poročilo povprečno težo jednega hektolitra v kilogramih, in ima pšenica na Goriškem 68, na Nižjeavstrijskem 77,3, v Bukovini 79,4, na Gorenjeavstrijskem 72,4, na Solnograškem 74,1, na Štajerskem 76,6, na Tirolskem 71, na Češkem 79,4 in na Moravskem 79,3 kilograma. Skratka, po teh poročilih je čisti donos naših zemljišč po meri, vagi in dobroti — razen onih v Istri in Dalmaciji — najslabši in najnižji.

Jednaka razlika glede čistega donosa se kaže v posameznih kronovinah tudi glede pridelka rži in ječmena z izjemo, da ne zaostaja naša rž in ječmen glede dobrote malo ali nič za žitom v drugih kronovinah.

Ovsa se seje in pridelava pri nas malo, namreč le 8.894 hektolitrov, a razlika med našim pridelkom in onim drugih kronovin je še večja nego pri drugem žitu. Tako pridelava n. pr. Bukovina 28,3, Gorenjeavstrijsko 26,6 hektolitrov na hektarju oranja, pri nas pa 7,3 hl.

Nekoliko boljše razmerje dobimo za naše kraje pri koruzi. Z ozirom na mero dobi Štajersko na hektarju oranja najvišji pridelok, t. j. 22,7 hl, za tem Koroško 19,3, Moravsko 18,5, Tirolsko 17,3, Galicija povprek 13, Bukovina 12,2 hl, a pri nas se pridelava povprek na hektarju oranja 8,3 hl. Glede kakovosti je najboljša koruza v Galiciji, tam tehta jeden hektoliter 76,7, v Istri 76, na Tirolskem 74,7, v Bukovini 74,6, na Štajerskem 71,2 kg, a pri nas je teža najnižja ter znaša 64 kg od hektolitra.

Res, da pri nas je glavni pridelok vino in sadje; toda ako primerjamo cene našega vina z onimi drugih kronovin, n. pr. štajerskih itd., se prepričamo, da je tam cena vina vsaj dvakrat — če ne večkrat — večja od naše. Isto velja o sadju in drugih pridelkih.

Iz tega je razvidno torej, da pridelava posestnik v drugih kronovinah na hektarju oranja dvakrat do štirikrat več žita nego naš posestnik, ter da je naše žito glede na težo in dobroto dosti slabše

od onega v drugih deželah, zato je pa pri nas čisti donos zemljišč dvakrat večji nego drugod.

Dopisi.

Z Bovškega. — Že dolgo časa pričakujem, da bi kedo spretnejših sporočil v javnost mnogotere novice iz našega okraja. Ker se pa ni nihče oglasil, hočem pa jaz kolikor mogoče na kratko iste sporočiti. Vas gosp. urednik pa prosim, da blagovolite te vrstice ponatisniti v Vašem cenj. listu.

Torej naj začnem po vrsti. V Boven je neki javni uslužbenec, katerega vede-nje se pa nič ne slaga z njegovo službo. Pustimo razne malenkosti, katere zakrivi pač vsak človek, ter naj omenim le eno. Nekega večera m. l. se je peljal dotičnik na Spenico v družbi nekih prijateljev, kjer je, kakor pripovedujejo, napravil velik škandal. Spozabil se je namreč tako daleč, da je v neki gostilni, t. j. v javnem lokalu, streljal z revolverjem (tu naj pripomnim, da dotičnik niti orožniškega lista ni imel), in sicer je streljal brez najmanjšega povoda, ter s tem stavil v nevarnost življenje mirnih gostov, katerih je bilo menda jako veliko, ter se je komaj posrečilo nekaterim osebam, da so mu, postavivši lastno življenje v nevarnost, odvzeli revolver, v katerem ste bili menda še dve celi patroni; štiri je pa izstrelil. Sploh se je ta gospod tako surovo in izzivalno obnašal, da se je le veliki mirnosti, katera je ljudstvu v nate-m kraju že prirojena, zahvaliti, da se ni kaj hujšega zgodilo. Sicer se vrši o vsem tem sodnijska preiskava, a jako počasi, med tem pa dotičnik uganja svoje špase ve-selo naprej. Ljudstvo pa pravi: Ko bi bil kedo izmed nas kaj takega napravil, bi bil že davno pod ključem. Za primer naj omenim naslednje. Pred dvema letoma je bil v neki tukajšnji občini nekdo ob-tožen, da je neke fantine nagovoril, da so šli njegovemu nasprotniku nekaj de-monstriral. Nasprotstvo je izviralo od občinskih volitev. Radi tega, kar se v primeri z zgoraj omenjenim lahko ime-nuje malenkost, je bil dotičnik celi me-sec v preiskovalnem zaporu, a pozneje na okrožni sodnji oproščen.

Že par let sem so dobivali prodajalci tobaka našega okraja dobavne knjige nemško-slovenske, kar je bilo pravilno; a letos je slavna c. kr. tobačna uprava osrečila trafikante našega okraja, kateri dobivajo material iz zaloge v Kobaridu, z nemško-italijanskimi knjigami (kako je po drugih krajih, ne vem). Ali se je to zgodilo po pomoti ali vedoma, tega ne vem; vem pa, da ako bi se bilo to zgo-dilo Nemcem in Italijanom, ne bi molčali, in krik in vik bi donel na vseh koncih in krajih. Slovence pa gospodje poznajo, zato se si pri takih zadevah ne belijo preveč glave. Pač slabo spričevalo za nas.

Kot posebnost moram omeniti, da ima občina Žaga 300% občinske doklade na vino. Kako so slavni občinski očetje računali in kaj so s tem mislili, je pač uganjka. Nič manj čudno pa tudi ni od dež. odbora, da kaj takega potrdi in to tem bolj, ker na izjavo županstva, da starešinstvo ni mislilo postaviti tako vi-sokih doklad in da je tu pomota, je iste vendar vnovič potrdil. Tako bodo sedaj gostilničarji prisiljeni opustiti izvrševanje obrti, ker da bi ljudje, večinoma delavci, plačevali liter vina po 50—52 kr., je pač izključeno. Seveda bo trpelo sedaj pa toliko bolj žganje, ta ljudska kuga.

Kot zadnjo točko naj omenim, da po novem letu, odkar je sprejela finančna uprava pobiranje užitnine v svojo režijo, imajo obrtniki, posebno oni, ki stanujejo izven finančne postaje, mnogo sitnosti in zamude časa, ko morejo posebno me-sarji in trgovci s teleti za vsakega jan-čka in tele hoditi prej naznanjat, potem pa zopet plačevati in kaj vem kaj še vse sploh. Zatorej je le želiti, ker že drugače ne more biti, da bodo vsaj dotični or-gani uljudno in postrežljivo postopali ter ne preveč strogo, kajti ubogi obrtnik, ki

ima skrbeti za se, za družino, plačevati davek in sploh prenašati vsa bremena, ki se mu naložijo, pač ne more imeti časa tako razdeljenega kot uradniki, ter velikokrat pri najboljši volji ne more postopati kakor bi mogel in bi tudi rad.

Politični pregled.

Državni zbor.

V včerajšnji seji je bila zaključena splošna razprava o zakonskem načrtu glede državne podpore, namenjene pre-bivalstvu, poškodovanemu po ujmah.

Ministerski predsednik je odgovoril na nekatere interpelacije.

Državne podpore.

Kakor znano, je Körberjeva vlada zahtevala 69 milijonov državnega po-sojila. Od te svote naj bi se bilo po-rabilo 15,5 milijonov kron za državne podpore vsled raznih ujm, 53,5 milijona pa je hotela porabiti v pokritje raznih izdatkov. Proračunski odsek je 9. de-cembra soglasno dovolil vladi posojilo 15,5 milijona za državne podpore, a z 29 proti 14 glasovom odklonil višje državno posojilo. Prvič odsek ni bil prepričan, da vlada nujno potrebuje višje refundacije, a v drugi vrsti se je večina držala stališča, da „beda“ v državnih blagajnah ni v nobeni zvezi z ljudsko bedo vsled suše, toče in drugih nezgod. Posledica je bila, da je dr. pl. Körber še isti večer 9. decembra razgal državni zbor in si s § 14. podaljšal po-litično vreme. A že 18. decem. je bila javna tajnost, da dr. Körber sedi med dvema stoloma. Izpodnesli so mu noge krogi, ki ne poznajo šale.

Nova vlada je tako preskrbela, da državni zbor najprvo reši vprašanje glede državnih podpor. V petek je baron Gautsch med splošnim odobravanjem iz-javil, da se strinja z označenim sklepom proračunskega odseka z dne 9. decembra. Vladi naj se torej za zedaj dovoli 15,5 milijona samo za državne podpore, drugo posojilo boče zahtevala v posebnem za-konu. S tem načinom so zadovoljne vse stranke, in še ta teden dobi vlada na razpolago 15,5 mil., da jih razdeli po raznih deželah.

Dr. Lueger o uporabi vojaštva pri ogrskih volitvah.

Dunajski župan dr. Lueger je imel shod, na katerem je med drugim tudi govoril o političnem položaju v Avstriji in na Ogrskem. Rekel je, da bodo na-stale na Ogrskem take razmere, kakor so sedaj na Ruskem, samo v manjšem obsegu. Značilno je, da mora Avstrija k takozvanim „svobodnim volitvam“ na Ogrskem pošiljati vojaštvo. Madjari jem-ljejo avstrijske vojske, ker ne zaupajo svojim vojakom. Vedno naglašajo Madjari, da ne potrebujejo avstrijskih vojakov. Mi-nisterski predsednik grof Tisza je rekel, da mora dobiti Ogrska volilno vlogo v monarhiji. Pri tem imamo pač pravico izpregovoriti besedo tudi mi in ne dovoliti, da se vlada in razpolaga z našim de-narjem preko naših glav!

Program nove francoske vlade.

Ministerski predsednik Rouvier je prečital v zbornici vladno izjavo, v ka-teri pravi, da si je novo ministerstvo zastavilo dvojno nalogo: pomiriti duhove ter napraviti sporazumlje med republi-kanci, nadalje tudi čimprej izvesti re-forme, ki jih je proglasila zbornica z veliko večino za nujne, med njimi lo-čitev cerkve od države. — Nato se je začela debata o vladni izjavi, ki je bila zelo burna.

Revolucija v San Domingu.

V republiki San Domingo je iz-bruhnila revolucija. Po ulicah so hudi boji. Ameriška križarka je brž odšla z več sto vojaki iz Colona v San Do-mingo.

Dogodki na Ruskem.

Na Ruskem in pa v Petrogradu in Moskvi bilo je zadnje dni vse mirno. Delavci podali so se spet k delu, in v tovarnih dela se kakor poprej. Delavci so se popolnoma prepričali, da so bili zape-ljani, in zdaj se obrača njih nevolja proti onim, ki so jih nahujskali. Pretepli so že marsikaterega teh hujšakačev. Kratko je bilo torej veselje vseh onih, ki so v svoji hudobiji in v svojim sovraštvu do Rusije, nafačani po nemškem, angleškem ter židovsko italijanskem časopisju, ne-strpno pričakovali, da nastane v vsi Rusiji revolucija. Sicer se ni še po raznih mestih, kjer se nahajajo tovarne, še popolnoma polegel štrajk, a pričakuje se z vsjo gotovostjo, da se to kmalu zgodi. Kakor so prihajala in še vedno prihajajo Rusom sovražnih listih preti-rana in popolnoma izmišljena poročila z bojišča, jednako se godi tudi glede zadnjih dogodkov na Ruskem. — Te dni je dobila neka gospodična v Gorici od svoje prijateljice iz Varšave pismo, v

katerem ji prijateljica opisuje zimsko življenje v Varšavi ter razne zabave na drsališčih. Pismo dospelo je v Gorico v nedeljo. Kako se je začudila gospodična, ko ji ni prijateljica niti najmanj omenila kakih izgredov v Varšavi, dočim je čitala v židovskem „Piccolo“ prejšnje dni strašna poročila o izgredih, o bombah in o dinamitu iz Varšave. Vsakdo si lahko misli, da bi prijateljica svoji prijateljici gotovo kaj pisala o izgredih, ako bi se bili ti v resnici dogajali in bi bili tako strašni, kakor jih opisuje čifutski „Piccolo“. Ker pa tega ni storila, je zna-menje, da takih izgredov ni bilo ter da „Piccolo“ s svojimi brzojavkami svoje čitatelje le farba. Iz tega je razvidno, koliko se sme verjeti dandanes časni-karskim poročilom, ki se tičejo dogodkov v Rusiji.

V Varšavi je proglašeno obsedno stanje. Zadnja poročila Rusom sovražnih listov pripovedujejo, da je bilo v Varšavi ubitih v nedeljo mnogo delavcev. V na-vajanju števila mrtvih pa si jako naspro-tujejo, iz česar je sklepati, da so poročila izmišljena in pretirana. Tudi v Rigi pravi-vo isti listi, da je bilo ubitih več oseb. — V Petrogradu in v Moskvi je vse mirno.

Rusko-japonska vojska.

General Kuropatkin je v soboto brzojavil: Na desnem boku je pričela ofenziva proti sovražniku. Današnja brzojavka poroča, da je bil japonski pro-tinapad pri Sandepu odbit. Rusi so, od-stranivši vse umetno narejene ovire, si-noči vdrl v močno utrjen Sandepu.

General Saharov je v soboto spo-ročal o podrobnostih bojev, ki so se vršili pri Sandepu. Dne 26. t. m. so Ja-ponce pri Sandepu koncentrovali znatne vojne sile v svrhu ofenzive. Dne 27. t. m. je ruski oddelek levega krila napadel dve vasi južno od Sandepu ter je zasedel Rumapu po trdovratnem boju, ki je trajal ves dan. Dne 26. t. m. je drugi ruski oddelek zasedel veči del Sandepu, moral se je pa umakniti iz vasi, ki je medtem pričela goreti, ker ni bilo možno za-vzeti močnih utrdob brez obstreljevanja. Južno od Sandepu je rusko konjenišvo skoro popolnoma uničilo eno japonsko stotnijo ter je vjelo sto vojakov.

Glasom nekega poročila od 26. t. m. je trajala bitka pri Sandepu ves dan. Rusi so izgubili povodom zavzetja utrdb 45 častnikov in 1000 mož mrtvih in ranjenih; vjeli so 120 Japoncev ter za-plenili mnogo orožja, vozov in streliva.

Domače in razne novice.

Shod županov in podžupanov v Sežani. — Dne 23. t. m. vršil se je shod kraških županov in podžupanov, na katerem so protestirali proti novemu občinskemu redu. Dotična resolucija se po svoji vsebini popolnoma zлага s pro-testi ostalih slovenskih občin na Goriškem, kakor tudi s tozadevno resolucijo, ki je bila sprejeta na shodu županov in podžupanov ajdovskega okraja. Kraški župani in podžupani pridružili so se torej ostalim občinam na Goriškem ter povzdignili odločno svoj glas proti na-padu na občinsko samoupravo. In tako je prav.

Ali na tem shodu bilo je še nekaj drugega. Na ta shod prišel je tudi dr. Treo, ki je v deželnem zboru glasoval za novi občinski red. Vsakdo bi pričakoval, da bo de ta človek zagovarjal novi občinski red, za katerega je v javni seji deželnega zbora glasoval. A tega dr. Treo ni storil, marveč farbal je na tem shodu kraške župane in podžupane na tako ostuden način, da se mora ta njegov nastop studiti vsakemu človeku, ki le količkaj pozna naše razmere. Ni naš namen, da bi se danes bavili s tenden-cioznimi klobasarijami in nesramnim zavijanjem resnice, v kolikor se to tiče drugih vprašanj in zadev, katere so se razpravljale v zadnjem deželnozborskem zasedanju.

O tem govorili bodemo, ako se nam bo zdelo vredno, na drugem mestu. Omenjamo le, da je pomiloval kraške davkoplačevalce, ako bo potrjen novi solski zakon ter izrazil upanje, da se to ne zgodi. Čekal je, da je dr. Gregorčič kriv, da se je sprejel zakon o učiteljskih plačah, ker se ni dogovoril z učiteljem Falconerjem, da bi ta stavlil posredovalni predlog, katerega je italijanska večina odklonila. Pozabil pa je dr. Treo poučiti dr. Gregorčiča, kako začeti, da se zvest član italijanskega kluba loči od svojih tovarišev. Še bolj gotovo bi bilo po-magano učiteljem in davkoplačevalcem, ako bi bil dr. Treo stavlil predlog in dobil zanj večino, da naj država prevzame in zviša učiteljske plače. Ker tega ni

poskusil in ni dosegel, je on kriv, da je obveljal sedanji šolski zakon, kateri bo jako ustrezen učiteljem, ako bo potrjen.

Baviti pa se hočemo z razpravo, ki se je vršila v javni seji goriškega deželne zboru glede novega občinskega reda, z razpravo, o kateri je dr. Treo na omenjenem shodu izpregovoril toliko grdih in ostudnih neresnic, da bi se jih moral sramovati najnavadnejši človek; koliko bolj pa še jeden dr. Treo, kot deželni poslanec, kateremu bi morala biti resnica nad vse sveta, ko stopi pred svoje volilce, da jim poroča o svojem delovanju.

Dr. Treo je na shodu priznal, da je v zadevi novega občinskega reda stavil dr. Gregorčič v dotični seji ta-le predlog: „Načrt občinskega reda naj se vrne dež. odboru z nalogo, da povpraša občine za njih mnenje o tem načrtu ter da ga z morebitnimi premembami — ki naj bi varovale občinsko avtonomijo in občine obvarovale večjih stroškov, — z novim občinskim volilnim redom vred predloži deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju.“

A grdo in ostudno neresnico je izustil dr. Treo, ko je trdil, da so za ta predlog glasovali tudi „napredni“ poslanci, kajti „napredni“ poslanci glasovali so proti temu predlogu. Nad vse neumna pa je zahtevala dr. Treota, naj bi dr. Gregorčič, ki je stavil zgoraj omenjeni predlog, ki izključuje vsako razpravo o novem občinskem redu, kakoršnega je predložil pravni odsek, potem ko je ta predlog propadel, ker so proti njemu glasovali Italijani in „napredni“ poslanci, predlagal še prehod v podrobno razpravo. Kaj takega zamore zahtevati od dr. Gregorčiča le kak — tepec; kajti opravični red deželne zboru sam že zahteva, da ako odsekov predlog ni zavržen, pride v podrobno razpravo, kar predlaga poročevalec. To razpravo so zaprečili oni poslanci, Italijani in slovenski „naprednjaki“, ki so glasovali za sprejetje en bloc, to je brez razprave. Kar je dr. Treo s svojimi tovariši sam zakrivil, podtika dr. Gregorčiču. Lep jurist! Le vse k njemu!

Grdo je farbal dr. Treo kraške župane in podžupane tudi, ko jim je rekel, da je poslanec Panigai stavil formalni predlog, da se novi občinski red sprejme en bloc, kajti tega predloga stavil ni nikdo drugi, nego sam dr. Tuma, ki sedi v deželnem zboru tik dr. Teota.

Vprašamo dr. Treota, zakaj je glasoval on proti predlogu dr. Gregorčiča, kateri se je popolnoma „ujemal“, kakor je blebetal na shodu? Zakaj je nadalje glasoval za dr. Tumov predlog, naj se novi občinski red sprejme en bloc, kar je bilo prav nasprotno temu, kar je predlagal dr. Gregorčič? Dalje, zakaj ni on, ki ne pozna pravičnega reda, in kateremu bi take neumnosti nobeden ne zameril, stavil predloga, naj bi se prešlo v podrobno razpravo, ko tega ni storil dr. Gregorčič, ki je bil proti vsaki razpravi, sploh proti sprejetju novega občinskega reda? Hic Rhodus, hic salta.

Ali je morebiti spal v dotični seji? Ali je mogoče le v sanjah glasoval proti predlogu dr. Gregorčiča in za predlog dr. Tume? Poslanci, ki v deželnem zboru spe, a na shodih svoje volilce z grdimi neresnicami farbajo, taki poslanci ne zaslužijo, da govorimo v jargonu „Soča“, nič drugega, nego da jim volilci, ko se med nje prikažejo, pokažejo „pasji bič“.

Posebne vrste „pasji bič“ pa naj bi se pokazal onim poslancem, ki imajo svoje volilce za take tepce, da zahtevajo od njih, naj jim verujejo, da so zakrivali sprejetje novega občinskega reda oni, ki so proti njemu glasovali, a da niso na tem sprejetju ničesar zakrivali oni, ki so za sprejetje glasovali.

Tako je in nič drugače. Za danes sklenemo. Sicer pa ni izključeno, da bi se nes tem „osrečevalcem“ našega ljudstva še večkrat in o raznih zadevah ne pečali, posebno v zadevah, ki so predobro znane ljudem, ki so bili zadolženi pri „Goriški ljudski posojilnici“, katere predsednik in odvetnik je dr. Treo.

Po starl navadi. — Kadar ne more „Soča“ stvarno odgovoriti, rabi psovke in ponavlja svoje prejšnje neosnovane trditve. To dokazuje tudi njen odgovor na naš članek „Slepilec ljudstva“.

Mi smo trdili, da sta pred deželnim zbornimi volitvami navajala Tuma in Gabršček kot vzrok naših neuspehov v deželnem zboru laško večino, a da zdaj „Soča“ zvrta krivdo na „klerikalne“ poslance.

„Soča“ svoje grde nedoslednosti ne taji, a skuša se opravičiti z izgovorom, da se časi pač menjajo in da se položaj spreminja.

Da je ta izgovor le golo slepilo, je pač očitno. Položaj se ni v deželnem zboru in odboru prav nič spremenil,

kajti tudi po zadnjih volitvah imajo Lahi v deželnem zboru in odboru večino in so torej še vedno „absolutni gospodarji“. „Soča“ tudi ne taji, da je priporočala povišanje plač deželnih odbornikov in uradnikov, da sta Tuma in Gabršček poklicala advokata Tr. v Gorico ter mu obljubila deželno odbornišvo, da so bili močje okoli „Soče“ že pred volitvami razdelili med seboj „čast in mast“, da se je sam prvi steber „Sočine“ stranke pred leti izjavil proti obstrukciji, češ, da mu predsednik vzame besedo po jednokratnem opominjanju.

O teh dejstvih „Soča“ molči, ponavlja pa svoje stare laži, da se je dr. Gregorčič v zadnji seji deželne zboru zahvalil deželnemu glavarju za njegovo „naklonjenost do Slovencev“, da obstoji med dež. glavarjem in Gregorčičem obveza, da so „klerikalni“ poslanci prodanci in koristolovci itd. itd.

Svoj odgovor končuje „Soča“ s psovanjem in imenuje naš povsem stvarni članek „pridigo pustne šeme“.

Vse po starl navadi! Kadar manjkajo „Soči“ razlogi, seže po psovkah. Odgovor v „Soči“ je gotovo pisalo strupeno pero ravno tistega človeka, ki je tekom zadnjih let s psovkami obsul že tisoče in tisoče oseb.

In tudi take žurnaliste naj redi uboga Goriška?

Župnija Rihmeberg je razpisana do 16. februarja t. l. Patron je c. k. katedralni fond.

Č. g. Miroslav Lenardič je bil s 1. januarjem t. l. imenovan kaplanom v Kojskem.

Goriška trgovska in obrtna zbornica je izvolila predsedstvo: Predsednik Jožef Paternolli, podpredsednik Jožef Venuti, začasni predsednik Roger Kürner, stalni odbor: Jožef Malič, Ant. Seppenhof, Ernest Holzer, Ernest Vernik; blagajnik Samuel Jona.

Nadzorovanje železniških del. — V soboto pripeljal se je iz Podbrda v Gorico sekijski načelnik v železniškem ministerstvu Karol Wurmb, ki se je v nedeljo odpeljal proti Trstu. Nadzoroval je dela pri bohinjski železnici.

Vojaški nabori se bodo vršili letos in sicer: v Gradišču 8. in 9. marca; za goriško okolico 15., 16., 17., 18., 20. marca; za Gorico mesto 13. in 14. marca; v Ajdovščini 24. in 27. marca; v Kanalu 22. in 23. marca; v Tolminu 29. in 30. marca; v Cerknem 3. aprila; v Kobariču 31. marca; v Bovecu 1. aprila; v Komnu 1. in 2. marca; v Sezani 4. in 6. marca; v Trzinu 10. in 11. aprila; v Korminu 10. in 11. marca.

Vabilo k plesnem venčku s polževo dirko, katerega priredi kolesarsko društvo „Gorica“ 5. sveč. v „Trgovskem Domu“. Vstopnina za gospode 3 K, dame so vstopn. proste. Oprava promena. Društvo. Člani so naproseni, da pridejo v koles. obleki; če tega ne, pa vsaj z vidno pritrjeno družt. znamko na prsih. Začetek ob 8½ uri zvečer. Čisti dobicek je namenjen našemu koles. društvu za proslavo desetletnice, katere bode letos poleti. Natančneje priobčimo prihodnjič in na vabilih, katere se v kratkem razpošljejo.

K obilni udeležbi vabi uljudno — odbor.

Vipava zamrznila. — Poročajo nam, da je Vipava že delj časa zamrznjena čez in čez, in da je led na nekaterih mestih debel 60 centimetrov.

Odbor soške podružnice slov. planinskega društva v Tolminu razposlal je te dni ta-le poziv raznim slovenskim rodoljubom: Z otvoritvijo nove železniške proge Jesenice-Trst omogoči in olajša se dostop na naše divne slovenske julske planine. Kakor bode to za naše hriboplezanje velikega pomena in koristi, tako se bode širil od severa proti jugu tudi nemški duh, kateri bode hotel dati našim slovenskim planinam nemško lice. Postavljalo se bode od nemškega planinskega društva nemške planinske kočje; nemški kačipotji se bodo široko širili po naših slovenskih vasi in trgih, dajoč potniku povod do domnevanja, da potuje po nemških krajih.

Ta naval je treba vsekako preprečiti. Postavljajmo kočje, kjer je treba in ne puščajmo tega dela tujcu. Znamujmo poti in stavimo slovenske kačipote, kateri naj kažejo, da ne potrebujemo v to svrhu tujca. To delo postavila si je soška podružnica slovenskega planinskega društva v Tolminu kot smoter, in bi kaj rada to izvršila, a manjkajo ji sredstva. Število njenih članov je pičlo (komaj 50), in še ti člani ne vrše vsi glede vplačevanja članarine svoje dolžnosti. Kako naj potem vsepa podražnica. A kljub temu ne obupuje podpisani odbor, marveč z zaupanjem se obrača do p. n. rodoljubov ter se nadeja, da pristopi vsakdo k društvu ter bode skušal pri-

dobiti še druge člane. Članarina je za leto 6 K vpsnina (samo za prvo vstopno leto) 2 K. Vsak udobiva brezplačno mesečnik „Planinski vestnik“, kateri prinaša članke o hriboplezanju, zanimive tudi za nehribolezca.

V prepričanju, da pristopi tudi Vaše blagorodje kot redni član k našemu društvu, prosimo da sprejmete priloženo „Izkaznico“ in dološljete potem poštne nakaznice znesek 8 K kot vpsnino in letnino za 1905. V nasprotnem slučaju prosimo, da vrnete „Izkaznico“ tekom 1. meseca, ker bi se sicer Vas smatralo članom, kar bi bilo vsekako želeli.

Planinski pozdrav!

Smodnik med tobakom. — Te dni je v Senožcah neki tovarniški delavec kupil v trafiki zavitek cigaretnega tobaka za 17 kr. Ko je vzel zavitek v roke, se je iz njega streslo nekaj črnega prahu, dasi je bil zavitek še pravilno zaprt. Ko je potem tobak pregledal, je našel med tobakom še mnogo črnega prahu. Navzočnim se je stvar zdela sumljiva. Preiskali so ta črni prah, ga tudi užgali in se prepričali, da je med tobak pomešan pravi smodnik. Kaka nesreča bi se bila lahko zgodila, če bi bil mož iz tega s smodnikom pomešanega tobaka napravil cigareto in jo užgal. Stvar se je koj naznanila finančni straži, ki je pri preiskavi našla še en tak zavitek s smodnikom pomešanega tobaka. Ker je bil zavitek popolnoma nedotaknjen, kakor pride iz tovarne, je čisto brez dvoma, da se je smodnik že v tobačni tovarni pomešal med tobak.

Velik požar v Sv. Križu. — V petek predpoludne ob 10. uri in pol so iz Sv. Križa telefonirali na glavno gasilsko postajo v Trst, da je v Sv. Križu nastal požar. Gasilci so šli takoj z enim vozom v Sv. Križ, in tam so našli, da je gorela hiša št. 71, last Petra Grudna. Ogenj je skoraj popolnoma uničil hišo, provzročivši 6500 kron škode. G. P. Gruden pa je bil zavarovan le za 3800 kron.

Drznost pouličnega tatu. — Dne 21. t. m. popoldne, ko je šla Frančiška Bizjak v Trstu preko neke ulice, jej je prišel nasproti neki mlad človek. Prišedši do nje je po bliskovi zagrabil za zlato verižico, ki jo je imela okoli vratu ter je hotel iztrgati verižico in uro, katero je imela v nedrih pripeto za verižico. Ženska je začela vpiti ter se mu je branila, a on pa vendar ni hotel odjenjati. Na njeno vpitje sta prihitela dva redarja, ki sta predrznega tatu aretirala ter ga odvedla na policijo, kjer je povedal, da je 25-letni težak Josip Stanger. Umevno je, da so ga dali pod ključ.

Razpisana učna mesta na c. kr. državni gimnaziji v Pazinu. — Na državni gimnaziji v Pazinu s hrvatskim učnim jezikom so z začetkom šolskega leta 1905—06 razpisane te-le službe: 1. štiri mesta za klasično filologijo kakor glavni predmet, eventuelno tri učna mesta za klasično filologijo kakor glavni predmet, a eno mesto za hrvatiščino kakor glavni in klasično filologijo kakor stranski predmet; 2. eno učno mesto za matematiko in fiziko. Prednost imajo prositelji, ki so vsposobljeni za poučevanje v filozofični propedevtiki. Prošnje je nasloviti na c. kr. ministerstvo za bogočastje in nauk, a predložiti c. kr. deželnemu šolskemu svetu za Istro v Trstu do konca meseca februarja.

Celjska slovenska gimnazija. — „Slovenec“ od sobote priobčuje članek, v katerem je rečeno, da je že gotova stvar, da se slovenska celjska gimnazija premesti iz celjskega mesta v vas Gaberje. Naučna uprava je namreč kupila neki travnik od dr. Dečkota, na katerem se bode zidalo novo gimnazijsko poslopje. „Slovenec“ člankar se jako huduje nad dr. Dečkom, češ, da je s prodajo svojega travnika omogočil premeščenje slovenske gimnazije iz celjskega mesta v okolico ter s tem omogočil, da je prišlo do tega, proti čemur je bil on odločno, ko se je vršil leta 1902 v Celju zaupni shod slovenskih mož v zadevi celjske gimnazije in na katerem je sam dr. Dečko predlagal, da se slovenska gimnazija ne sme premestiti v okolico, ker bi to bil njen pogin.

Občnske volitve v Pulju. — „Omnibus“ je pisal po dovršenih volitvah: „Grozen poraz Rizzijeve stranke in njegovih prijateljev. Dne 24. januarja je bil za Pulj znamenit dan in posledic istemu bi utegnile kmalu odmevati po vsej Istri. Propali so isti ljudje, ki so v imenu uradnikov vojne mornarice sklenili kompromis v tem smislu, da v tretjem in drugem razredu imajo zmagati Rizzii in njegovi pristaši, a v prvem ono malo ljudi, ki hočejo govoriti v imenu mornarice! Led je prebit. Mi menimo, da je propala s tem za dlje časa vse možnost Rizzija in onih, ki so ga vzdrževali tu. Za hrvatsko ljudsko stranko

je ta volitev v prvem razredu zelo zanimiva. No, daljnega razvoja stvari pričakujemo mirno in trezno, ker smo prepričani, da dokler se v Pulju in v Istri ne prične resno računati tudi z našim narodom, dotlej ne bo več v Pulju takih zastopstev, kakoršna so bila. Mi imamo še eno železo v ognju. Za sedaj naj narod naš hvali Boga, da je tako izišlo in naj se pripravlja za nadaljne borbe. Nič za to, ako za takrat niso bili izvoljeni naši prvaki. Le ti in narod so storili svojo dolžnost, a nadaljni razvoj stvari potrdi, da je tako.“

Nesreča v rudniku. — Iz Trbovelj poročajo od 27. t. m., da goré v ta-mošnjem rudniku plini. Dosedaj je pet mrtvih in sedem ranjenih.

16. obletnica smrti prestolonaslednika Rudolfa. — Včeraj, na 16. letno obletnico smrti prestolonaslednika Rudolfa, podal se je naš cesar ob 7¾ uri zjutraj v kapucinsko cerkev, kjer se nahaja cesarska grobnica. Cesar mudil se je v rakvi delj časa ter molil ob krstah prestolonaslednika, pokojne cesarice in svojih starišev. Na prestolonaslednikovo krsto je bilo položenih več vencev, med njimi jeden grofice Lonyay in jeden kneginje Windisch-Grätz.

Naslovni škof dr. Schneider je umrl na Dunaju v petek zjutraj, nekoliko minut po polnoči, star 65 let.

Stavka ob Ruhri še vedno traja. Delavci se še niso udali. — Zastopniku stavkujočih premogokopov Schröderju je „Zveza angleških rudarjev“ zagotovila tedensko podporo 40.000 mark in še posebne podpore. Zavezali so se tudi, da bodo preprečili izvoz premoga z Angleškega v Nemčijo. Zveza kovinarjev v Stuttgartu je poslala „Strokovni zvezi rudarjev“ v Bochumu 60.000 mark.

Krč v želodcu in splošno slabo počutje zdravši s tem, da izpiješ zajuterkom in predno ležeš k počitku kozarec vode, kateri si primešal soka pol pomaranče. — Nekateri pijejo to vodo prav toplo.

Kako režeš nohte na nogi? — Nikdar ne smeš odrezati nohtov okolo in okolo, temveč ravno le spredaj; posebno velja to pri palcu, ker je sicer nevarnost, da začnejo okolo in okolo obrezani nohti rasti v meso.

Kakšna je bila lanska letina. — Poljedelsko ministerstvo objavlja sedaj poročilo o letini l. 1904, iz katerega je razvidno, da se je lanijsko leto v Avstriji pridelalo 146 milijonov metričnih centov pšenice, torej za 2 milijona metr. centov več kakor l. 1903. Na jugu in v sušetskih deželah se je sicer pridelalo manj žita, zato pa v Bukovini in na Nižjem Avstriskem je bila izvrstna letina. — Vkup se je pridelalo na Avstrijskem 233 milijonov metr. centov rži, 27 mil. metr. centov več kakor lani; krme se je pridelale za 1—2 odstotka manj nego l. 1903, koruze se je pridelalo prav malo; vendar pa povprečno se je leta 1904 pridelalo več žita nego v navadnih letih.

Koliko je delavcev na Ruskem. — Po uradnih spisih je na Ruskem 2.700.000 tovarniških delavcev in delavk, nadalje 2.000.000 delavstva v delovršbah, kjer dela manj kakor 15 delavcev. Pozimi pa naraste število delavcev na 6 do 8 milijonov. Delavci so kmečki in pa tovarniški. Železnični delavcev pa je 45—50.000. Država dá vsakemu v najem za malo najemnino hišo in vrt. Železničarski delavci morajo biti pravoslavni Rusi in tudi poljski delavci so po večini Rusi. Drugo delavstvo je pa namešano in obstoji iz judov, Poljakov, Litvinov, Lehov in drugih, na Kavkazu pa delajo Perzi in Mohamedanci ter tu in tam kak posamezen Rus.

Loterijske številke.

28. januarja.

Dunaj	2	1	27	65	84
Gradec	34	42	76	39	35

Dr. F. Gaiger,

prakt. zdravnik v Ljubljani, je dosegel izvrstne uspehe z uporabo

železnatega vina

G. PICCOLI-ja, dvor. zal. Nj. Svetoati in lekarja v Ljubljani. — Politiška steklenica 2 K, in se naročila točno izvrše.

Med. univ.
Dr. E. DEREANI

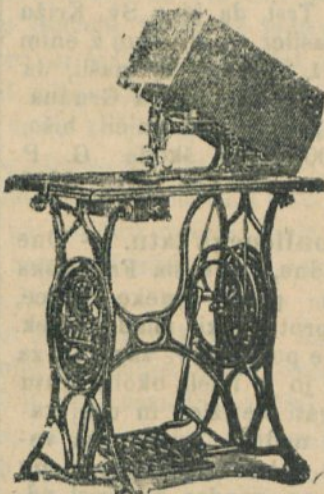
prične s 1. tebruarjem izvrševati
splošno zdravniško prakso.
Brezplačno zdravljenje za uboge na
očeh in ušesih bolne tudi nadalje
od 10.—11. predp.
Stolni trg št. 2. I. nadstr.

Vydrave žitne kave
POSKUSITE! Mleko. Vsebuje dragoceno.
Posoda 5 kg. posilje 4 K 50 h. franco.
„DOMAČI PRIJATELJ“
Vydruje laborator filit. holl. Praga-VIII

MÈD
zajamčeno-pristen

seprodaja na drobno v svečarni
J. KOPAČ
Gorica, ulica Sv. Antona št. 7
po sledečih cenah:
Méd izpihani pomladanski beli kg K 1.20
jesenski „ „ „ 1.20
„ v salju „ „ „ 1.—
„ cejen „ „ „ 1.—
„ za pitanje čebel „ „ „ 1.20
Na debelo po znanih cenah.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja
stroje tudi
na teden-
ske ali
mesečne
obroke.
Stroji so
iz prvih
tovarn ter
najboljše,
kakovosti.
Pri poroča
se slav.
občinstvu.

Ivan Bednařik
priporoča svojo
knjigoveznico
v Gorici
ulica Vetturini št. 3.

Anton Ivanov Pečenko, Gorica

Velika zaloga
pristnih belih in črnih vin
iz lastnih in drugih prizna-
nih vinogradov.
Dostavlja na dom in razpo-
šilja po železnici na vse kraje
avstro-ogerske monarhije vsod-
nih od 56 l naprej. Na zahtevo
pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna.

Zaloga piva
„Delniške družbe združenih
pivovaren Zalec-Laški Trg
in plsenjskega piva „pra-
zdnoj“ iz sloveče češke „Me-
šćanske pivovarne“.
Zaloga ledu, katerega se od-
daja le na debelo od 100 kg. napej.

Prosiva zahtevati listke!
Največja trgovina z železjem
Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo šte. 5 in podružnica v hiši „Monta“.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement,
stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stra-
nišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih
tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja
dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev
v Gorici.

Pocinkana žica za vinograde po jako snižanih cenah!
Pozor!

Eno krons nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže
s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za
100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Ferratin in
Ferratose
(tekoči Ferratin)
najboljše krepijo
pri
malokrvnosti
in bledici,
od zdravnikov najop-
reje priporočeno. Fer-
ratin je v zvezi z he-
likom, sestavljen žele-
znatranilni preparat.
Povečuje tek in
zboljšuje prebavo.
Nenavadni vspehi
dobi se v lekarnah
C. Beheringer
& sinovi
Mannheim - Waldhof.

Anton Fon,
klobučar in gostilničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov
ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi
jedili.

Neverjetno nizka cena!

500 kom. za samih gld. 1.85

1 krasna garant. dobrodoča ura s 36 urnim
tekom in pozlačeno verižico; 1 kravatna igla z
briljanti Simili; 1 v ognjupozlačen prstan z imi-
tiranim kamnom za gospode ali dame; 1 krasna
garnitura obstoječa iz zapetnih, ovratnih in na-
prsnih gumbov iz gar. 3% zlata Double; 6 pristnih
platnenih žepnih robcev; 1 eleg. žepna pisalna
priprava iz železa; 1 toaletni etu z ogledalom in
finim glavnikom; 1 toaletno dobro dišeče milo;
1 fino vezan notic; 12 umetnih razglednic slavni-
mož zadnjega stoletja; 72 angleških peres in s.
395 raznih domačih koristnih predmetov. Vse
skupaj z uro, katera je sama toliko vredna stane
samo gld. 1.85. Pošilja po povzetju ali predpla-
čilu eksportna hiša

H. Spingarn Krakovo št. 258.

Pri naročbi dveh zavojev, darujem en
krasen žepni nož z dvema rezali. Pri naročbi
več kot zavojev, darujem vsakemu zavoju tak
nož. — Za kar ne ugaja se denar vrne takoj.

Samo enkrat poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri trvdki

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega,
lepšega in kakovosti primerno cenega blaga,
kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega
blaga za

jesensko in zimsko sezono
v nedosegljivi izberi

kakor: krasni okraski za obleke najnovejše
mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile,
pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo,
rokavice usnjate in cvrtnate, nogavice, krasne
ovratnice, hlačniki, žepne rute, solčniki, de-
žniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd.
Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami
za g. šivilje in krojače, kakor: igle, cvrtn,
svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno
blago za vezenje itd.

Sprejema
hranilne vloge
katere obrestuje po
4 1/2% polumesečno; ne-
vzdignene obrestipripi-
suje konec leta k glav-
nici. Rentni davek pla-
čuje posojilnica sama.

Posojila
udom na osebn kredit po
6% in na vknjižbo po 5 1/2%

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema
nove člane
z glavnimi in opravi-
nimi deleži. Glavni de-
leži po 200 K, opravični
po 2 K. Otvarja članom
tekoče račune, katere
obrestuje po dogovoru.

Uradne ure
vsak dan od 8. ure zjutraj
pa do 1. ure popoldne.